

Írjunk szépen, helyesen Sünivel!

Vég Andrea

Harmadik osztály

Vég Andrea

ÍRJUNK SZÉPEN, HELYESEN SÜNIVEL!

Írás- és helyesírás-munkafüzet
3. osztályosoknak

15., változatlan kiadás

Mozaik Kiadó – Szeged, 2020

Süni a nevem. Harmadik osztályban ismét kirándulásra hívlak benneteket Meseerdőbe!

Hosszú utunk tavasztól őszig tart majd, melynek során barátaim, az erdei állatok a róluk szóló vidám versek, mesék és ismeretterjesztő szövegek segítségével ismertetnek meg benneteket a szófajokkal, és azok helyesírásával. Új vonalrendszerben gyakorolhatjátok a kis- és nagybetűk kapcsolási módjait. Munkátok eredményes lesz, ha sétánk során pontosan és figyelmesen dolgoztok.

Tartsatok velünk!

A munkafüzetben található rövidítések:

- m** Másolás írott szövegről írottan
- m** Másolás nyomtatott szövegről írottan
- e** Írás emlékezetből
- t** Írás tollbamondás után
- ö** Önálló munka

MILYEN TOLDALÉKOT KAP A FŐNÉV?

Az egyes és többes számú főnév

1. a) Olvasd el az idézetet!

Hajnalodott, a nap ledobta magáról felhőpaplanát, és sétálni indult az égi réteken. A földön is ébredtek a virágok, fák, méhek, szarvasbogarok, s fölbredtek a madarak is, megkezdődött a hajnali hangverseny. Elsőnek a rigó szólalt meg.

(Zelk Zoltán: A két kakukk)

b) Húzd alá az idézetben a többes számú főneveket!

2. Tedd többes számba a főneveket, és írd le őket szótagolva a füzetbe!

gallér, harkály, jégpálya, pillangó, gally, rózsza, függöny, dinnye, olló, osztály, összeg, fenyőfa, mókus, makk, csillag

3. Folytasd a főnevek írását a minta szerint!

gölyá gölyák víz vizek

ablak hid

könyv szív

pohár tűz

4. Kakukktojások rejtőzködnek a szavak között. Ha megtaláltad, karikázd be őket!

képek, folyók, hajók, kék, állatok, szappanok, homok, mák, diók, patak, csigák, latyak, ünnepek, osztályzatok, pók

A RAGOS FŐNEVEK

A -t ragos főnév

1. a) Olvasd el az alábbi idézetet!

Dániel, a kövér kismalac mindig gyűjtött valamit: faleveleket, kavicsokat, ketteseket az ellenőrzőbe, sőt egyszer még két képeslapot is sikerült összegyűjtögetnie.

Egyik nap azonban elhatározta, hogy mást fog gyűjteni, egészen mást, mint eddig. Csigaházat.

(Kerékgyártó János: Dániel és a csigaházak)

b) Húzd alá az idézetben a **Mit?**, **Miket?** kérdésekre válaszoló főneveket!

c) Elemezd a b) feladat főneveit a füzetben az alábbiak szerint!

Szótő	Kötőhang	Többes szám jele	Kötőhang	-t rag
falevél	e	k	e	t

2. Folytasd a főnevek írását az alábbi minta szerint!

hajót

3. a) Írd le tollbamondással a szavak közül a -t ragos főneveket a füzetbe!

koszorút, pókhálót, hangyabolyt, sajt, tojást, villanyt, befőttet, jelent, barátját, csat, Budapest, szennyest, Noémit, fest, Dunát, dunnát, fent, rét

b) A tollbamondás szavai közül öt szót foglalj mondatba!

A füzetben dolgozz!

4. a) Adj címet a szövegnek, és írd le a füzetbe a jeleknek megfelelően!

m

A hajdani időkben a macska
meg az egér kenyeres pajtások
voltak. Uidáman éltek egy
távol szigeten.

m A macska apró madarakra vadászott, az egér diót, mogyorót, gesztenyét rágcsált. [...] Egy nap az egér azt mondta a macskának:

e – Jó lenne szárazföldre települni!

t Meguntam már ezt a szigetet!

(A macska meg az egér – arab népmese; Rab Zsuzsa átdolgozása)

b) Mit gondolsz, hogyan jutottak el az állatok a szigetről? Mondd el!

c) Rajzold le a mese szereplőit!

d) Másold le a meséből a főneveket a csoportosításnak megfelelően!

többes számú főnév:

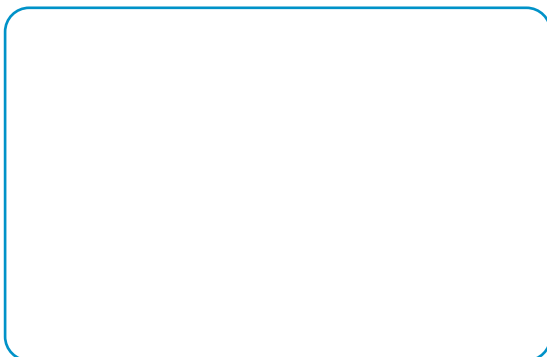
-t ragos főnév:

5. Betűkapcsoló

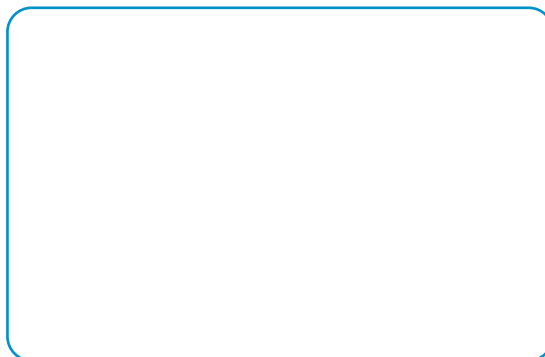
re ro ra ri vo va vu

AZ IGE JELENTÉSE

1. a) Olvasd el a versrészletet! Készíts rajzokat a versszakokhoz!

Egér Vica háza pici,
piciny ajtója zöld.
[...]

Piciny tüzet rak Vica
picinyke tűzhelyén.
[...]

(T. Stowel: Egér Vica – Honti Irma fordítása)

- b) Másold ki a versből a cselekvést kifejező szavakat!

2. a) Olvasd el a szöveget! Egészítsd ki a mondatokat a megadott szavakkal!

szétterül váj vesz igyekszik

A hatalmas folyó, amely ismeretlen tájak felé _____,
mindig nehezen _____ búcsút a párás vadontól: még utoljára
_____ a sűrű cserjék között, és a faóriások koronái alatt
mély medret _____ magának.

(A sakál és a víziló – afrikai mese; Tordai Emil átdolgozása)

- b) Gyűjts szavakat az idézetből a meghatározások mellé!

főnév: _____

melléknév: _____

ige: _____

A cselekvést kifejező igék

1. a) Olvasd el az idézetet!

Lapulevélből szabja Csupaszem a papucsot, s míg ő szorgoskodik a vízparton, Csupaszem anyó a sás közt keveri a délebédhez való rántást. Ki-kiszól a konyhából a papucsos műhelybe:

– Mit varrsz? Mit varrsz?

– Papucso-cso-cso-cso-cso-cso-csot, papucso-cso-cso-cso-cso-csot – dúdolgatja vissza a mester.

(Móra Ferenc: Nagyapó állatai)

b) Mit csinál a békaházaspár? Húzd alá a cselekvést kifejező igéket az idézetben!

2. a) Írd a rajzok mellé a foglalkozásokat, majd kösd össze a nekik megfelelő cselekvésekkel!

tanít

gyógyít

varr

b) Alkoss mondatokat a füzetben a fenti szókapcsolatokkal!

3. Másold le az igéket a szavak közül!

állat, forral, szappanoz, villám, ujjong, hal, ünnepel, viccel, állít, hall, mellény, szellőztet, ünnepély, suttog, cammog

A történet kifejező igék

1. a) Olvasd el az idézetet!

A szél azonban óriásira nőtt, és nagy fekete felhőket hentergetett felettük. Az erdőből odahallatszott az öreg fák remegése s a száraz ágak pattogása, amint letörtek a fáról, és ide-oda ütődve zuhantak a földre.

(Fekete István: Vuk)

b) Mi történt az erdőben a széllel, a száraz ágakkal és a fákkal? Húzd alá az idézetben a történet kifejező igéket!

2. a) Mi történhet velük? Írd a rajzok alá a választ szótagolva!

b) A fenti igékhez kapcsolj főneveket, és alkoss velük felkiáltó mondatokat! A füzetben dolgozz!

3. Gyűjts történet jelentő ikerszavakat!

kippen-koppan

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	3
ISMÉTLÉS	4
A MONDATFAJTÁK	11
A felkiáltó mondat	11
A felszólító mondat	13
Az óhajtó mondat	15
A SZÓFAJOK	18
A FŐNÉV	19
A FŐNÉV FAJTÁI	20
A köznév és a tulajdonnév	20
A főnevek felismerésének gyakorlása	22
MILYEN TOLDALÉKOT KAP A FŐNÉV?	27
Az egyes és többes számú főnév	27
A RAGOS FŐNEVEK	28
A -t ragos főnév	28
A -ban, -ben, -ba, -be ragos főnév	30
A -ból, -ből, -tól, től, -ról, -ről ragos főnév	31
A FŐNÉV HELYESÍRÁSA	33
Hosszú magánhangzók a főnevekben	33
Az ó, ő a főnevek végén	34
Az u, ú, ü, ő a főnevek végén	35
A hosszú mássalhangzók a főnevekben	38
A j és az ly a főnevekben	40
A kiejtéstől eltérő írásmód a főnevekben	43
A rokon értelmű és ellentétes jelentésű főnevek	44
Az összetett főnév	45
A NÉVELŐ	48
A NÉVUTÓ	50
A MELLÉKNÉV	52
A magánhangzók a melléknevekben	55
A mássalhangzók a melléknevekben	58
A melléknév toldalékai	60
A melléknév fokozása	62

AZ IGE JELENTÉSE	65
A cselekvést kifejező igék	66
A történést kifejező igék	67
A létezést kifejező igék	68
AZ IGE HELYESÍRÁSA	69
A magánhangzók az igékben	69
A mássalhangzók az igékben	71
A mássalhangzók eltérő kiejtése az igékben	75
Mikor írunk j -t, mikor ly -t az igékben?	76
A rokon értelmű és ellentétes jelentésű igék	79
A személyes névmás	81
Az ige ragozása	82
AZ IGE IDEJE	86
A jelen idejű ige	86
A múlt idejű ige	87
Az ige jövő ideje	89
AZ IGEKÖTŐS IGE	92
Az igekötő az ige előtt áll	92
Az igekötő az ige után áll	94
Az igekötő és az ige között más szó van	95
GYAKORLÁS	98
HELYESÍRÁSI SZÓJEGYZÉK	105
A TALÁLÓS KÉRDÉSEK MEGFEJTÉSE	106

A munkafüzet szerzőjének szövegeit névmegjelölés nélkül közöljük.

Kiadja a Mozaik Kiadó, 6701 Szeged, Pf. 301, Telefon: (62) 470-101
E-mail: kiado@mozaik.info.hu • Honlap: www.mozaik.info.hu • Felelős kiadó: Török Zoltán
Felelős szerkesztő: Árokszállási Ildikó, Solymosy Boglárka • Műszaki szerkesztő: Tanczos Enikő
Készült a Dürer Nyomda Kft.-ben, Gyulán • Felelős vezető: Aggod István
Terjedelem: 13,91 (A/5) ív • 2020. január • Tömeg: 305 g • Raktári szám: MS-1522